

میراث جاویدان

علی لباف

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

میراث جاودان

نویسنده:

علی لباف

ناشر چاپی:

منیر

ناشر دیجیتال:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

.....	فهرست	۵
.....	میراث جاودان	۸
.....	مشخصات کتاب	۸
.....	دورنمای مطالب	۸
.....	بخش یکم: هجوم به بیت فاطمه علیهاالسلام در منابع اهل سنت	۸
.....	تعریف هجوم	۸
.....	شناسایی نقل‌های حاکی از هجوم اول	۹
.....	شاخصه‌های اصلی در هجوم اول	۹
.....	دسته یکم: منابعی که به تفصیل تنها به هجوم اول و برخی حوادث آن، اشاره کرده‌اند.	۹
.....	دسته دوم: منابعی که - به اختصار - تنها به هجوم اول و برخی حوادث آن، اشاره کرده‌اند.	۹
.....	دسته سوم: منابعی که - به تفصیل یا به اختصار - به هجوم اول و برخی حوادث آن، اشاره کرده و سپس به ادغام (تحریف آمیز برخی از) حوادث	۹
.....	دسته چهارم: منابعی که به اختصار فراوان و گاه با تحریف تنها به هجوم اصلی اشاره کرده‌اند.	۹
.....	جمع بندی	۹
.....	هجوم اول به روایت ابن عبدربه اندلسی (متوفای ۳۲۸)	۹
.....	فهرست موضوعی حوادث هجوم اول در منابع اهل سنت	۱۰
.....	اشاره	۱۰
.....	آوردن آتش در هجوم اول (۴)	۱۰
.....	احتجاج حضرت زهرا علیهاالسلام با مهاجمین در هجوم اول (۵)	۱۰
.....	امتناع بنی هاشم از بیعت با ابوبکر	۱۰
.....	برداشتن سلاح توسط حضرت علی علیه اللام و زبیر در هنگام تحصن	۱۰
.....	تحصن حضرت علی علیه السلام و زبیر در بیت فاطمه علیهاالسلام و امتناع از بیعت با ابوبکر	۱۰
.....	تحصن در بیت فاطمه علیهاالسلام و مخالفت متحصنین با ابوبکر	۱۰
.....	تهدید به احراق بیت و انهدام آن، در صورت عدم خروج متحصنین (۶)	۱۰

- ۱۰ جمع آوری قرآن در ایام تحصن در بیت فاطمه علیهاالسلام ، توسط حضرت علی علیه السلام
- ۱۱ جمع آوری هیزم جهت افروختن آتش (۷) به منظور اخذ بیعت از متحصنین
- ۱۱ خشم برخی از مهاجرین از خلافت ابوبکر
- ۱۱ خشم حضرت علی علیه السلام و زبیر از خلافت ابوبکر
- ۱۱ خنثی سازی توطئه مهاجمین توسط حضرت زهرا علیهاالسلام
- ۱۱ دستور ابوبکر به هجوم اول (۸)
- ۱۱ شمشیر زبیر
- ۱۱ عدم خروج حضرت علی علیه السلام از بیت فاطمه علیهاالسلام در هجوم اول
- ۱۱ فرماندهی مهاجمین به بیت فاطمه علیهاالسلام ، توسط عمر بن خطاب (۹)
- ۱۱ مشاوره متحصنین با حضرت زهرا علیهاالسلام
- ۱۱ نحوه اخذ بیعت از متحصنین
- ۱۲ ورود مهاجمین (۱۰) به بیت فاطمه علیهاالسلام در هجوم اول (۱۱)
- ۱۲ شناسایی نقل‌های حاکی از هجوم اصلی
- ۱۲ هجوم اصلی به روایت احمد بن یحیی بلاذری (متوفای ۲۷۹)
- ۱۲ نکاتی درباره ادغام برخی حوادث هجوم اصلی در هجوم اول
- ۱۳ شمشیر زبیر و خروج او از بیت فاطمه علیهاالسلام
- ۱۳ بخش دوم: مصائب حضرت فاطمه علیهاالسلام در منابع شیعه
- ۱۳ تواتر معنوی مصائب، در منابع امامیه
- ۱۴ فهرست نگاری موضوعی مصائب، در منابع امامیه
- ۱۴ شناسایی نقل‌های حاکی از تحقق احراق درب
- ۱۴ شناسایی نقل‌های حاکی از شکستن پهلوی
- ۱۴ شناسایی نقل‌های حاکی از ضربه و لگد زدن به شکم
- ۱۴ شناسایی نقل‌های حاکی از اصابت غلاف شمشیر
- ۱۴ شناسایی نقل‌های حاکی از ایراد ضرب و جرح

- ۱۴ شناسایی نقل‌های حاکی از یورش با تازیانه
- ۱۴ شناسایی نقل‌های حاکی از اصابت درب به حضرت زهرا علیهاالسلام
- ۱۵ شناسایی نقل‌های حاکی از سقط حضرت محسن علیه السلام
- ۱۵ شناسایی نقل‌های حاکی از لطم خد (سیلی)
- ۱۵ روزشمار فاطمیه
- ۱۵ پی‌نوشتها
- ۱۶ درباره مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

میراث جاودان

مشخصات کتاب

سرشناسه: لباف علی ۱۳۵۳ - عنوان و نام پدید آور: میراث جاودان: فهرستی موضوعی از کتاب در اسئه و تحلیل حول الهجوم علی بیت فاطمه علیها السلام / به اهتمام علی لباف. مشخصات نشر: تهران: منیر، انتشارات، ۱۳۸۸. مشخصات ظاهری: ۳۲ ص. شابک: ۹۵۰۰ ریال ۷ - ۱۳۷ - ۵۳۹ - ۹۶۴ - ۹۷۸ وضعیت فهرست نویسی: فایا یادداشت: کتابنامه به صورت زیرنویس. موضوع: فاطمه زهرا علیها السلام، ۸؟ قبل از هجرت - ۱۱ق - - احادیث موضوع: مهدی، عبدالزهره. الهجوم علی بیت فاطمه علیه السلام - - فهرست‌ها رده بندی کنگره: ۱۳۸۸ ۳۰۷۶ / ۸۶ / ۲ / BP۲۷ رده بندی دیویی: ۲۹۷ / ۹۷۳ شماره کتابشناسی ملی: ۱۶۲۱۵۱۹

دورنمای مطالب

فهرست نگاری از موضوعات مندرج در کتاب «الهجوم» بخش یکم: هجوم به بیت فاطمه علیها السلام در منابع اهل سنت تعریف هجوم هجوم اول هجوم اصلی هجوم مقدماتی شناسایی نقل‌های حاکی از هجوم اول □ هجوم اول به روایت ابن عبد ربه اندلسی (قرن ۴ هجری) فهرست موضوعی حوادث هجوم اول در منابع اهل سنت شناسایی نقل‌های حاکی از هجوم اصلی □ هجوم اصلی به روایت بلاذری (قرن ۳ هجری) نکاتی درباره ادغام برخی حوادث هجوم اصلی در هجوم اول شمشیر زبیر و خروج او از بیت فاطمه علیها السلام

بخش یکم: هجوم به بیت فاطمه علیها السلام در منابع اهل سنت

تعریف هجوم

مطالعه یکپارچه منابعی که از حوادث و رویدادهای پس از سقیفه بنی ساعده یاد کرده‌اند؛ ما را با حوادث ناگوار متعددی مواجه می‌سازد که یکی از آنها، حادثه «هجوم به خانه حضرت زهرا علیها السلام» می‌باشد. منظور از «هجوم» در تاریخ نگاری مصائب حضرت زهرا علیها السلام، حضور هواداران مسلح خلیفه در اطراف درب خانه امیرالمؤمنین علیه السلام، به فرمان ابوبکر (۱) و با هدف اخذ بیعت از حضرت علی علیه السلام می‌باشد. اگر به تعریف فوق، قید «حمله» شامل: «ارعاب، تهدید به احراق و اعمال عناصری از جنس خشونت» را نیز اضافه کنیم؛ نقل‌های مربوط به «هجوم به بیت فاطمه علیها السلام» را - به سادگی - می‌توان از لابلای کتاب‌های تاریخی، استخراج نمود. آن چه پس از دسته بندی دقیق این نقل‌ها به دست می‌آید؛ تحقق قطعی و تردید ناپذیر هجوم به بیت فاطمه علیها السلام، آن هم - حداقل - در دو نوبت مختلف می‌باشد که به ترتیب از آنها با نام‌های «هجوم اول - هجوم منجر به شکست تحصن» و «هجوم اصلی - هجوم منجر به وقوع احراق و ایراد ضرب و جرح به حضرت زهرا علیها السلام یاد می‌کنیم. بر اساس تعریف فوق، به مواردی از مراجعه هواداران ابوبکر به درب خانه فاطمه علیها السلام (به دستور مستقیم خلیفه و با هدف اخذ، بیعت از حضرت امیر علیه السلام)، که در آن مراجعه‌ها «ارعاب، تهدید به احراق و عناصری از جنس خشونت» به کار نرفته است نیز، «هجوم» می‌گوییم و این قبیل از «هجوم‌ها» را که برخی، پیش از «هجوم اول» و برخی دیگر، پیش از «هجوم اصلی» رخ داده‌اند، «هجوم مقدماتی» (۲) می‌نامیم.

شناسایی نقل‌های حاکی از هجوم اول

شاخصه‌های اصلی در هجوم اول

از موضوع بندی دقیق حوادث «هجوم اول»، می‌توان به شاخصه‌های زیر دست یافت: نخستین شاخصه اصلی در هجوم اول؛ تحصن (اجتماع) تعدادی از مخالفین بیعت با ابوبکر (به ویژه: زبیر بن عوام) در محل بیت فاطمه علیهاالسلام، می‌باشد. (مخاطب و هدف اصلی مهاجمین در هجوم اول، همه تحصن کنندگان و در رأس آنان، زبیر بن عوام می‌باشد.) دومین شاخصه اصلی در هجوم اول؛ تهدید عمر به احراق بیت فاطمه علیهاالسلام در صورت عدم خروج متحصنین از آن جا، می‌باشد. سومین شاخصه اصلی در هجوم اول؛ خروج متحصنین از بیت فاطمه علیهاالسلام، به ویژه خروج زبیر - در حالی که شمشیر به دست داشت -، می‌باشد. چهارمین شاخصه اصلی در هجوم اول؛ عدم خروج حضرت علی علیه السلام از بیت فاطمه علیهاالسلام، علیرغم خروج متحصنین می‌باشد. منابع تاریخی اهل سنت از حیث مواجهه با واقعه «هجوم به بیت فاطمه علیهاالسلام»، به چهار دسته قابل تقسیم می‌باشند:

دسته یکم: منابعی که به تفصیل تنها به هجوم اول و برخی حوادث آن، اشاره کرده‌اند.

ر.ک: دراسته و تحلیل حول الهجوم علی بیت فاطمه علیهاالسلام، شماره‌های: ۱ - ۵ - ۱۱ - ۲۷ - ۲۸ - ۲۹ - ۳۰ - ۳۳ - ۴۰.

دسته دوم: منابعی که - به اختصار - تنها به هجوم اول و برخی حوادث آن، اشاره کرده‌اند.

ر.ک: دراسته و تحلیل حول الهجوم علی بیت فاطمه علیهاالسلام، شماره‌های: ۲ - ۳ - ۹ - ۱۰ - ۱۷ - ۱۹ - ۵۹.

دسته سوم: منابعی که - به تفصیل یا به اختصار - به هجوم اول و برخی حوادث آن، اشاره کرده و سپس به ادغام (تحریف آمیز برخی از) حوادث هجوم اصلی، با حوادث هجوم اول پرداخته‌اند.

ر.ک: دراسته و تحلیل حول الهجوم علی بیت فاطمه علیهاالسلام، شماره‌های: ۴ - ۱۲ - ۱۸ - ۲۰ - ۲۱ - ۲۲ - ۲۵.

دسته چهارم: منابعی که به اختصار فراوان و گاه با تحریف تنها به هجوم اصلی اشاره کرده‌اند.

ر.ک: دراسته و تحلیل حول الهجوم علی بیت فاطمه علیهاالسلام، شماره‌های: ۶ - ۷ - ۸ - ۹ - ۱۰ - ۱۳ - ۱۴ - ۱۵ - ۲۳ - ۳۴ - ۳۷ - ۴۲ - ۴۷ - ۵۸.

جمع بندی

نقل‌های اهل سنت، مندرج در کتاب «دراسته و تحلیل حول الهجوم علی بیت فاطمه علیهاالسلام»، ذیل شماره‌های: ۱ - ۲ - ۳ - ۵ - ۹ - ۱۰ - ۱۱ - ۱۷ - ۱۹ - ۲۷ - ۲۸ - ۲۹ - ۳۰ - ۳۳ - ۴۰ - ۵۹ حاکی از «هجوم اول» می‌باشند و در این جا، به یکی از مهم‌ترین و قابل توجه‌ترین نمونه‌های آن اشاره می‌کنیم:

هجوم اول به روایت ابن عبدربه اندلسی (متوفای ۳۲۸)

الَّذِينَ تَخَلَّفُوا عَنْ بَيْعَةِ أَبِي بَكْرٍ: عَلِيٌّ وَالْعَبَّاسُ وَالزُّبَيْرُ فَفَعَدُوا فِي بَيْتِ فَاطِمَةَ حَتَّى بَعَثَ إِلَيْهِمْ أَبُو بَكْرٍ عُمَرَ بْنَ الْخَطَّابِ لِيُخْرِجَهُمْ (ليُخْرُوا) مِنْ بَيْتِ فَاطِمَةَ وَقَالَ لَهُ: إِنَّ أَبَا فِقَاتِلَهُمْ فَأَقْبَلَ بِقَبْسٍ مِنْ نَارِ عَلِيٍّ أَنْ يَضْرِبَ عَلَيْهِمُ الدَّارَ. (۳) (کسانی که از بیعت با ابوبکر

خودداری کردند، عبارت اند از: علی و عباس و زبیر که در خانه فاطمه تحصن کرده بودند؛ تا این که ابوبکر، عمر را نزد آنان فرستاد تا آنان را از خانه فاطمه بیرون کند و گفت: اگر خودداری کردند با آنان بجنگ. آن گاه عمر با خود آتش برداشت تا خانه را با آنان به آتش بکشد.

فهرست موضوعی حوادث هجوم اول در منابع اهل سنت

اشاره

فهرست موضوعی حوادث هجوم اول در منابع اهل سنت با نگاه تفکیکی به نقل‌های ادغام شده با هجوم اصلی

آوردن آتش در هجوم اول (۴)

دراسة و تحلیل حول الهجوم علی بیت فاطمه علیهاالسلام ، ذیل شماره: ۳۰.

احتجاج حضرت زهرا علیهاالسلام با مهاجمین در هجوم اول (۵)

دراسة و تحلیل حول الهجوم علی بیت فاطمه علیهاالسلام ، ذیل شماره‌های: ۱۲ - ۱۷ - ۲۵ - ۲۸ - ۳۰ - ۳۳.

امتناع بنی هاشم از بیعت با ابوبکر

دراسة و تحلیل حول الهجوم علی بیت فاطمه علیهاالسلام ، ذیل شماره‌های: ۳ - ۱۲ - ۲۱ - ۲۲ - ۲۹ - ۵۹.

برداشتن سلاح توسط حضرت علی علیه السلام و زبیر در هنگام تحصن

دراسة و تحلیل حول الهجوم علی بیت فاطمه علیهاالسلام ، ذیل شماره‌های: ۱ - ۲۵.

تحصن حضرت علی علیه السلام و زبیر در بیت فاطمه علیهاالسلام و امتناع از بیعت با ابوبکر

دراسة و تحلیل حول الهجوم علی بیت فاطمه علیهاالسلام ، ذیل شماره‌های: ۱ - ۴ - ۱۸ - ۲۵ - ۳۰.

تحصن در بیت فاطمه علیهاالسلام و مخالفت متحصنین با ابوبکر

دراسة و تحلیل حول الهجوم علی بیت فاطمه علیهاالسلام ، ذیل شماره‌های: ۵ - ۱۱ - ۱۲ - ۱۷ - ۱۹ - ۲۱ - ۲۴ - ۲۸ - ۲۹ - ۳۰ - ۳۱ - ۳۳ - ۳۹ - ۴۰ - ۵۹.

تهدید به احراق بیت و انهدام آن، در صورت عدم خروج متحصنین (۶)

دراسة و تحلیل حول الهجوم علی بیت فاطمه علیهاالسلام ، ذیل شماره‌های: ۴ - ۵ - ۱۱ - ۱۲ - ۱۹ - ۲۷ - ۲۸ - ۲۹ - ۳۳ - ۳۹ - ۵۹.

جمع آوری قرآن در ایام تحصن در بیت فاطمه علیهاالسلام ، توسط حضرت علی علیه السلام

دراسة و تحلیل حول الهجوم علی بیت فاطمه علیها السلام ، ذیل شماره: ۱۲.

جمع آوری هیزم جهت افروختن آتش (۷) به منظور اخذ بیعت از متحصنین

دراسة و تحلیل حول الهجوم علی بیت فاطمه علیها السلام ، ذیل شماره‌های: ۳ - ۱۲ - ۳۳.

خشم برخی از مهاجرین از خلافت ابوبکر

دراسة و تحلیل حول الهجوم علی بیت فاطمه علیها السلام ، ذیل شماره‌های: ۱ - ۱۱ - ۲۵.

خشم حضرت علی علیه السلام و زبیر از خلافت ابوبکر

دراسة و تحلیل حول الهجوم علی بیت فاطمه علیها السلام ، ذیل شماره‌های: ۱ - ۴ - ۲۵.

ختی سازی توطئه مهاجمین توسط حضرت زهرا علیها السلام

دراسة و تحلیل حول الهجوم علی بیت فاطمه علیها السلام ، ذیل شماره: ۱۱.

دستور ابوبکر به هجوم اول (۸)

دراسة و تحلیل حول الهجوم علی بیت فاطمه علیها السلام ، ذیل شماره‌های: ۲۰ - ۲۱ - ۳۰.

شمشیر زبیر

دراسة و تحلیل حول الهجوم علی بیت فاطمه علیها السلام ، ذیل شماره‌های: ۱ - ۲ - ۴ - ۱۲ - ۱۸ - ۱۹ - ۲۰ - ۲۱ - ۲۲ - ۲۵ - ۲۷ - ۲۸ - ۲۹ - ۴۰.

عدم خروج حضرت علی علیه السلام از بیت فاطمه علیها السلام در هجوم اول

دراسة و تحلیل حول الهجوم علی بیت فاطمه علیها السلام ، ذیل شماره: ۱۲.

فرماندهی مهاجمین به بیت فاطمه علیها السلام ، توسط عمر بن خطاب (۹)

دراسة و تحلیل حول الهجوم علی بیت فاطمه علیها السلام. لام، ذیل شماره‌های: ۱ - ۲ - ۴ - ۱۲ - ۱۸ - ۱۹ - ۲۰ - ۲۱ - ۲۲ - ۲۵ - ۲۶ - ۲۷ - ۲۸ - ۲۹ - ۳۰ - ۳۹ - ۴۰ - ۴۵ - ۵۹.

مشاوره متحصنین با حضرت زهرا علیها السلام

دراسة و تحلیل حول الهجوم علی بیت فاطمه علیها السلام ، ذیل شماره: ۱۱.

نحوه اخذ بیعت از متحصنین

دراسة و تحلیل حول الهجوم علی بیت فاطمه علیها السلام، ذیل شماره‌های: ۲۷ - ۴۵.

ورود مهاجمین (۱۰) به بیت فاطمه علیها السلام در هجوم اول (۱۱)

دراسة و تحلیل حول الهجوم علی بیت فاطمه علیها السلام، ذیل شماره‌های: ۹ - ۱۰ - ۱۲ - ۱۷.

شناسایی نقل‌های حاکی از هجوم اصلی

از موضوع بندی دقیق حوادث «هجوم اصلی»، می‌توان به شاخصه‌های زیر دست یافت: نخستین شاخصه بنیادین در هجوم اصلی؛ تنها بودن اهل بیت علیهم السلام در هنگام «هجوم اصلی» و خالی بودن بیت فاطمه علیها السلام از یاران حضرت علی علیه السلام، می‌باشد. (مخاطب و هدف اصلی مهاجمین در هجوم اصلی، امیرالمؤمنین علیه السلام می‌باشد.) دومین شاخصه بنیادین در هجوم اصلی؛ بیرون کشاندن اجباری حضرت علی علیه السلام از بیت فاطمه علیها السلام توسط مهاجمین و تهدید ایشان به قتل، می‌باشد. سومین شاخصه بنیادین در هجوم اصلی؛ به آتش کشیدن درب خانه حضرت زهرا علیها السلام توسط مهاجمین، می‌باشد. چهارمین شاخصه بنیادین در هجوم اصلی؛ ایراد ضرب و جرح به حضرت زهرا علیها السلام توسط مهاجمین، می‌باشد. لازم به یادآوری است که هر چند شاخصه‌های سوم و چهارم، از زمره مهم‌ترین حوادث و رخدادها «هجوم اصلی» به شمار می‌روند، اما در منابع اهل سنت، به شدت حذف و تحریف شده‌اند - به گونه‌ای که تنها رد پاهای کم رنگی از آنها قابل کشف و مشاهده است - . بنابراین، در نقل‌های «هجوم اصلی» مندرج در منابع سنتی، تنها شاخصه‌های اول و دوم را می‌توان مشاهده نمود. جمع بندی نقل‌های اهل سنت، مندرج در کتاب «دراسة و تحلیل حول الهجوم علی بیت فاطمه علیها السلام»، ذیل شماره‌های: ۶ - ۷ - ۸ - ۹ - ۱۰ - ۱۳ - ۱۴ - ۱۵ - ۲۳ - ۳۴ - ۳۷ - ۴۲ - ۴۷ - ۵۸ حاکی از «هجوم اصلی» می‌باشند و در این جا به دو نمونه از مهم‌ترین و قابل توجه‌ترین آنها اشاره می‌کنیم:

هجوم اصلی به روایت احمد بن یحیی بلاذری (متوفای ۲۷۹)

بعثَ أبو بکرٍ عمرَ بنَ الخطَّابِ الی علی حینَ قعدَ عن بیعتِهِ و قال: ائتنی به بِأَعنَفِ العُفیف. (۱۲) ابوبکر در زمانی که علی از بیعت خودداری نمود، عمر را نزد وی فرستاد و گفت: او را به سخت‌ترین وضعیت نزد من آورید. اَنَّ أَبَ بَکْرٍ أَرسَلَ الی علی یرید البیعةَ، فلم یبایع، فَجاءَ عمرٌ و معه قَبیلَةٌ (قَبس). (۱۳) ابوبکر عده‌ای را برای گرفتن بیعت نزد علی فرستاد. اما وی بیعت نکرد. سپس عمر در حالی که آتش به همراه داشت نزد او [علی علیه السلام] آمد.

نکاتی درباره ادغام برخی حوادث هجوم اصلی در هجوم اول

منابع اهل سنت بنا به دلایلی که - در کتاب زخم آتش (۱۴) - به برخی از آنها اشاره نمودیم، از درج حوادث «هجوم اصلی» (همانند: وقوع احراق) سر باز زده و تنها - با زیرکی -، فرازهایی از آن رخدادها را که با «انگیزه‌ها و اهدافشان» سازگاری داشته است، در نقل‌های «هجوم اول» ادغام کرده‌اند. «بیرون کشاندن امیرالمؤمنین علیه السلام از بیت فاطمه علیها السلام، جهت انجام بیعت اجباری با ابوبکر» تنها حادثه از حوادث، «هجوم اصلی» است که نقل آن، با اهداف نویسندگان اهل سنت هم خوانی داشته و توجه آنان را جهت ادغام با حوادث «هجوم اول»، به خود جلب کرده است. لذا در مراجعه به منابع اهل سنت، عمده ادغام‌های صورت گرفته در نقل‌های هجوم به بیت فاطمه علیها السلام را در همین مورد خاص می‌توان جستجو نمود. نکته قابل توجه این که: در برخی از این نقل‌های ادغام شده، از خروج امیرالمؤمنین علیه السلام به همراه زبیر و سایر متحصنین، و در پاره‌ای دیگر از آنها،

تنها از خروج زبیر با شمشیر و سپس، بیرون کشاندن امیرالمؤمنین علیه السلام از بیت فاطمه علیها السلام، سخن به میان آمده است. (۱۵) لازم به ذکر است که: ادغام حوادث «هجوم اصلی» با رویدادهای «هجوم اول»، در برخی منابع امامیه نیز قابل مشاهده است. البته باید توجه داشت که این قبیل ادغام‌ها، به دلایل و ملاحظات متعددی (همانند: ترس از حکومت‌های جائز، سهو در ضبط دقیق ماجراها، استناد به منابع عامه جهت رعایت اصول مناظره و) ... صورت پذیرفته و هرگز تابع انگیزه‌های غرض‌ورزانه نبوده است. همچنین خاطر نشان می‌گردد که: وجود پاره‌ای حوادث مشترک میان هر دو هجوم (یعنی: حوادثی همچون تهدید به احراق و یا حمله و ورود مهاجمین به داخل خانه، که در هر دو هجوم به وقوع پیوسته‌اند)، گاه «به طور طبیعی، ناخواسته و ندانسته» موجبات ادغام سهوی نقل‌های «هجوم اول» و «هجوم اصلی» در یکدیگر را فراهم آورده است.

شمشیر زبیر و خروج او از بیت فاطمه علیها السلام

از جمله رویدادهای «هجوم اول به بیت فاطمه علیها السلام»، خروج زبیر با شمشیر و گرفتن شمشیر او توسط مهاجمین، - پس از خروجش از خانه امیرالمؤمنین علیه السلام می‌باشد. از این حادثه، در منابع اهل سنت نیز فراوان یاد شده است که برخی موارد آن را می‌توان در کتاب «دراسة و تحلیل حول الهجوم علی بیت فاطمه علیها السلام»، ذیل شماره‌های: ۱ - ۲ - ۴ - ۱۲ - ۱۸ - ۱۹ - ۲۰ - ۲۱ - ۲۲ - ۲۵ - ۲۷ - ۲۹ - ۴۰ ملاحظه نمود. از آن جایی که در برخی منابع (۱۶) از گرفتن «شمشیر امیرالمؤمنین علیه السلام و شمشیر زبیر» توسط مهاجمین، سخن به میان آمده است؛ و با توجه به این نکته که خروج زبیر با شمشیر، مربوط به حوادث «هجوم اول» و بیرون کشاندن اجباری امیرالمؤمنین علیه السلام از بیت فاطمه علیها السلام، مربوط به حوادث «هجوم اصلی» می‌باشد؛ باید گفت: منابع مذکور، دو حادثه از این دو هجوم (خروج امیرالمؤمنین علیه السلام با شمشیر با فرض صحت آن، و خروج زبیر با شمشیر) را در یکدیگر ادغام کرده و یک جا ذکر نموده‌اند.

بخش دوم: مصائب حضرت فاطمه علیها السلام در منابع شیعه

تواتر معنوی مصائب، در منابع امامیه

منابع اصیل امامیه، در طی قرون متمادی و یکی پس از دیگری، با الفاظ گوناگون، به ثبت و درج نقل‌های متعددی پرداخته‌اند که مفاد هر یک از این خبرها، خود به تنهایی، قرینه معتبری است که به درستی و صدق (اعتبار) مصائبی که در این نوشتار از آن‌ها یاد خواهد شد، دلالت دارند؛ هر چند اظهار شده: تابستان ۱۳۸۴ خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا) گزارش مصاحبه با محسن کدیور به مناسبت ایام فاطمیه: کدیور در باب اظهارات مداحان افزود: «اینکه در صدر اسلام برخورد نامناسبی با امام (علیه السلام) و حضرت سلام الله علیها شده، مسلم است ولی جزئیات آن برای ما به طور تاریخی قابل اثبات نیست، یا اثباتش دشوار است و درباره اینکه برخورد فیزیکی شده است یا نه، لااقل تاریخ نمی‌تواند به این سادگی ثابت کند! ... همچنین، بر اساس گزارش‌های اهل سنت، مصائب مندرج در این نوشتار، یکی از باورهای قطعی شیعیان در قرون نخستین بوده است. بدیهی است که اگر این مصائب نزد شیعیان، از پشتوانه‌هایی مشتمل بر اخبار متواتر برخوردار نبود، هرگز در میان آنان به چنین بروز و ظهور فراگیری دست نمی‌یافت؛ - آن هم به گونه‌ای که مورد توجه اهل سنت قرار گیرد. - برخی گزارش‌های اهل سنت از باورهای شیعیان در زمینه مصائب حضرت زهرا علیها السلام مقدسی (متوفای ۳۵۵) می‌نویسد: ... و ولدت محسناً و هو الذی تزعم الشیعه أنها أسقطته من ضربیه عمر. (۱۷) و محسن را به دنیا آورد و او همان [طفلی] است که شیعه می‌پندارد: [فاطمه] او را در اثر ضربه عمر سقط کرد. ابوبکر باقلانی (متوفای ۴۰۳) می‌نویسد: و أما طعنُ الرافضیه علی الصحابه فلا یلتفت إلیه ... و قولهم ... إنَّ عمرَ رفسَ فاطمهَ حتّی

أَسْقَطَتْ بِمَحْسَنِ. (۱۸) و اما ایراد رافضی‌ها (شیعیان) بر صحابه، قابل اعتنا نیست ... (!!) و نیز گفته آن‌ها: ... که همانا عمر، به فاطمه لگد زد، به طوری که محسن را سقط کرد. قاضی عبد الجبار (متوفای ۴۱۵) می‌نویسد: و ادعوا بروایه رووها عن جعفر بن محمد و غیره: أَنَّ عَمْرَ ضَرَبَ فَاطِمَةَ بِسُوطِ (... ۱۹) [شیعیان] بر اساس روایتی که از جعفر بن محمد و دیگران روایت کرده‌اند، مدعی شده‌اند که عمر، فاطمه را با شلاق زده است ... وی در جای دیگری می‌نویسد: و لکن دعای الرافضیه علی ضرب فاطمه ... و کُلُّ مَنْ تَأَمَّلَ أَمْرَهُمْ تَبَيَّنَ لَهُ بَطْلَانُ ذَلِكَ (... ۲۰) اما ادعاهای رافضی‌ها (شیعیان) در مورد مضروب شدن فاطمه ... و هر کس در کار آن‌ها تأمل و اندیشه کند، بطلان آن برایش روشن می‌شود... (!!)

فهرست نگاری موضوعی مصائب، در منابع امامیه

شناسایی نقل‌های حاکی از تحقق احراق درب

دراسة و تحلیل حول الهجوم علی بیت فاطمه علیهاالسلام ، ذیل شماره‌های: ۹۳ - ۹۵ - ۱۰۳ - ۱۳۴ - ۱۳۵ - ۱۳۶ - ۲۴۱ - ۲۴۳ - ۲۴۶ - ۲۵۶ - ۲۵۷ - ۲۷۰ - ۲۷۵ - ۲۷۶ - ۲۷۷ - ۲۷۸ - ۲۸۰ - ۲۹۷.

شناسایی نقل‌های حاکی از شکستن پهلو

دراسة و تحلیل حول الهجوم علی بیت فاطمه علیهاالسلام ، ذیل شماره‌های: ۵۶ - ۸۹ - ۹۵ - ۱۸۴ - ۲۰۷ - ۲۲۱ - ۲۳۸ - ۲۳۹ - ۲۴۷ - ۲۵۱ - ۲۵۲.

شناسایی نقل‌های حاکی از ضربه و لگد زدن به شکم

دراسة و تحلیل حول الهجوم علی بیت فاطمه علیهاالسلام ، ذیل شماره‌های: ۹۷ - ۱۳۵ - ۱۷۵ - ۱۷۹ - ۲۵۷ - ۲۷۸.

شناسایی نقل‌های حاکی از اصابت غلاف شمشیر

دراسة و تحلیل حول الهجوم علی بیت فاطمه علیهاالسلام ، ذیل شماره‌های: ۹۳ - ۹۵ - ۱۸۲ - ۲۳۹ - ۲۴۱ - ۲۷۸ - ۲۸۰.

شناسایی نقل‌های حاکی از ایراد ضرب و جرح

دراسة و تحلیل حول الهجوم علی بیت فاطمه علیهاالسلام ، ذیل شماره‌های: ۸۹ - ۹۳ - ۹۸ - ۱۰۹ - ۱۲۵ - ۱۴۴ - ۱۴۵ - ۲۴۶ - ۲۵۸ - ۲۶۱ - ۲۶۴ - ۲۶۶ - ۲۶۷ - ۲۷۶ - ۲۷۸.

شناسایی نقل‌های حاکی از یورش با تازیانه

دراسة و تحلیل حول الهجوم علی بیت فاطمه علیهاالسلام ، ذیل شماره‌های: ۹۱ - ۹۳ - ۹۵ - ۱۳۵ - ۱۵۳ - ۱۵۴ - ۱۶۶ - ۱۷۵ - ۲۰۷ - ۲۳۹ - ۲۴۳ - ۲۶۸ - ۲۶۹ - ۲۷۰ - ۲۷۱ - ۲۷۸.

شناسایی نقل‌های حاکی از اصابت درب به حضرت زهرا علیهاالسلام

دراسة و تحلیل حول الهجوم علی بیت فاطمه علیهاالسلام ، ذیل شماره‌های: ۱۳۶ - ۱۴۲ - ۱۵۰ - ۱۹۰ - ۱۹۳ - ۲۳۸ - ۲۴۱ - ۲۴۲.

۲۵۹ - ۲۶۳ - ۲۶۹ - ۲۷۰ - ۲۷۱ - ۲۷۷ - ۲۷۸.

شناسایی نقل‌های حاکی از سقط حضرت محسن علیه السلام

دراسة و تحلیل حول الهجوم علی بیت فاطمه علیها السلام ، ذیل شماره‌های: ۵۶ - ۹۷ - ۱۳۱ - ۱۳۶ - ۱۴۲ - ۱۴۴ - ۱۴۵ - ۱۵۰ - ۱۷۵ - ۱۸۱ - ۱۸۴ - ۱۸۸ - ۱۹۰ - ۱۹۳ - ۲۰۷ - ۲۳۸ - ۲۴۱ - ۲۴۲ - ۲۴۳ - ۲۴۶ - ۲۵۱ - ۲۵۷ - ۲۵۹ - ۲۶۳ - ۲۶۹ - ۲۷۰ - ۲۷۱ - ۲۷۴ - ۲۷۶ - ۲۷۷ - ۲۷۸ - ۲۸۰.

شناسایی نقل‌های حاکی از لطم خد (سیلی)

دراسة و تحلیل حول الهجوم علی بیت فاطمه علیها السلام ، ذیل شماره‌های: ۱۳۵ - ۱۴۷ - ۲۳۷ - ۳۰۶ - ۳۴۰.

روزشمار فاطمیه

(۰) دوشنبه: رحلت جانگداز خاتم الانبیا صلی الله علیه و آله تشکیل سقیفه بنی ساعده و غضب خلافت. (۱) سه شنبه: اخذ بیعت اجباری از ساکنین مدینه (بیعت عمومی) - احتجاج امیرالمؤمنین علیه السلام درباره خلافت در مسجد النبی و مراجعه به منزل - تدفین غریبانه خاتم الانبیا صلی الله علیه و آله در نیمه شب. (۲) چهارشنبه: اولین روز از ایام جمع آوری قرآن توسط حضرت علی علیه السلام - اولین روز از ایام تحسن در بیت فاطمه علیها السلام. (۳) پنج شنبه: دومین روز از ایام جمع آوری قرآن - دومین روز از ایام تحسن در بیت فاطمه علیها السلام. (۴) جمعه: سومین روز از ایام جمع آوری قرآن - سومین روز از ایام تحسن در بیت فاطمه علیها السلام - هجوم اول (- هجوم منجر به (شکست تحسن) اولین نوبت از استنصارهای شبانه. (۵) شنبه: ایام مطالبه میراث و سهم ذی القربا توسط حضرت فاطمه علیها السلام - دومین نوبت از استنصارهای شبانه. (۶) یک شنبه: ایام مطالبه میراث و سهم ذی القربا توسط حضرت فاطمه علیها السلام - سومین نوبت از استنصارهای شبانه. (۷) دوشنبه: ایام مطالبه میراث و سهم ذی القربا توسط حضرت فاطمه علیها السلام - بی وفایی صحابه در یاری رساندن به (امیرالمؤمنین علیه السلام - عرضه قرآن توسط امیرالمؤمنین علیه السلام و ایراد خطبه «وسیله». (۸) سه شنبه: ایام مطالبه میراث و سهم ذی القربا توسط حضرت فاطمه علیها السلام. (۹) چهارشنبه: ایام مطالبه میراث و سهم ذی القربا توسط حضرت فاطمه علیها السلام. (۱۰) پنج شنبه: خطابه فاطمی در مسجد النبی. (۱۱) جمعه: سخنرانی دوازده نفر از یاران امیرالمؤمنین علیه السلام در مسجد النبی و احتجاج آن‌ها با ابوبکر درباره خلافت پس از کسب اجازه از امیرالمؤمنین علیه السلام. (۱۲) شنبه: ایام (سه روزه) انزوای سیاسی ابوبکر. (۱۳) یک شنبه: ایام (سه روزه) انزوای سیاسی ابوبکر. (۱۴) دوشنبه: ایام (سه روزه) انزوای سیاسی ابوبکر. (۱۵) سه شنبه: تثبیت دوباره پایه‌های حکومت ابوبکر توسط عناصر مسلح کودتا اخراج کارگزاران حضرت زهرا علیها السلام از فدک. (۱۶) چهارشنبه: رسیدن خبر غضب فدک به صدیقه طاهره علیها السلام در مدینه. (۱۷) پنج شنبه: ایام مطالبه فدک. (۱۸) جمعه: ایام مطالبه فدک. (۱۹) شنبه: ایام مطالبه فدک. (۲۰) یک شنبه: ایام مطالبه فدک - احتمال وقوع هجوم اصلی (یعنی: دومین هجوم به بیت فاطمه علیه السلام) در این روز یا پس از آن، که این حمله، ضرب و جرح حضرت زهرا علیها السلام و سوزاندن در خانه ایشان را در پی داشت. (۲۱) دوشنبه: احتمال وقوع هجوم اصلی در این روز یا پس از آن.

پی‌نوشتها

(۱) - ر.ک: دراسة و تحلیل حول الهجوم علی بیت فاطمه علیها السلام ، ذیل شماره‌های: ۲۰ - ۲۱ - ۳۰ (دستور به هجوم اول)؛ ذیل

شماره: ۱۴ (دستور به هجوم اصلی). (۲) - برای مثال، ر.ک: دراسته و تحلیل حول الهجوم علی بیت فاطمه علیها السلام، ص ۱۷۰، پ دوم؛ ص ۲۲۳، پ آخر؛ ص ۲۲۵، پ آخر و ص ۲۲۶، پ اول؛ ص ۲۲۶، پ سوم؛ ص ۲۴۲، پ دوم؛ ص ۲۴۵، پ اول؛ ص ۳۷۲، پ اول. (در این هجوم‌ها، حمله‌ای رخ نداده است.) (۳) - ابن عبدربه: العقد الفرید، ج ۴، ص ۲۴۲ (بیروت). (۴) - آوردن آتش، در هر دو «هجوم» صورت گرفته و حاکی از جمع آوری هیزم نیز می‌باشد. (۵) - احتجاج حضرت زهرا علیها السلام با مهاجمین، در هر دو «هجوم» صورت گرفته است. (۶) - هر چند این تهدید (- سوزاندن خانه با ساکنانش) در «هجوم اول» به اجرا درنیامد؛ اما در «هجوم اصلی» تا مرحله «سوزاندن درب خانه» پیش رفت. (۷) - جمع آوری هیزم، در هر دو «هجوم» صورت گرفته است. (۸) - دستور مستقیم ابوبکر به هجوم، در هر دو «هجوم» صورت گرفته است. (۹) - فرماندهی عمر، در هر دو «هجوم» صورت گرفته است. (۱۰) - اسامی مهاجمین به بیت فاطمه علیها السلام دراسته و تحلیل حول الهجوم علی بیت فاطمه علیها السلام، ذیل شماره‌های: ۱ - ۲ - ۴ - ۱۲ - ۲۲ - ۲۵ - ۲۶. (۱۱) - ورود مهاجمین به خانه امیرالمؤمنین علیه السلام، در هر دو «هجوم» صورت گرفته است. (۱۲) - بلاذری: انساب الاشراف، ج ۱، ص ۵۸۷ (ج ۲، ص ۲۶۹ دارالفکر). (۱۳) - همان منبع، ج ۱، ص ۵۶۷ (ج ۲، ص ۲۶۸ دارالفکر). (۱۴) - ر.ک: دانشنامه شهادت حضرت زهرا علیها السلام، بخش یکم، کتاب پنجم. (۱۵) - ر.ک: دراسته و تحلیل حول الهجوم علی بیت فاطمه علیها السلام، ذیل شماره‌های: ۴ - ۱۲ - ۱۸ - ۲۰ - ۲۱ - ۲۲ - ۲۵. (۱۶) - ر.ک: دراسته و تحلیل حول الهجوم علی بیت فاطمه علیها السلام، ذیل شماره‌های: ۴ - ۱۷ - ۲۵. (۱۷) - البدء و التاريخ، ج ۵، ص ۲۰، چاپ: بغداد. (۱۸) - نکت الإلتصار لنقل القرآن، ص ۳۶، چاپ: مصر. (۱۹) - المغنی، ج ۲۰، قسمت اول، ص ۳۳۵، چاپ: الدار المصریه. (۲۰) - تثبیت دلائل النبوه، ص ۲۳۹، چاپ: الدار العربیه، بیروت.

درباره مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

بسم الله الرحمن الرحيم جاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (سوره توبه آیه ۴۱) با اموال و جانهای خود، در راه خدا جهاد نمایید؛ این برای شما بهتر است اگر بدانید حضرت رضا (علیه السلام): خدا رحم نماید بنده‌ای که امر ما را زنده (و برپا) دارد ... علوم و دانشهای ما را یاد گیرد و به مردم یاد دهد، زیرا مردم اگر سخنان نیکوی ما را (بی آنکه چیزی از آن کاسته و یا بر آن بیافزیند) بدانند هر آینه از ما پیروی (و طبق آن عمل) می کنند بنادر البحار- ترجمه و شرح خلاصه دو جلد بحار الانوار ص ۱۵۹ بنیانگذار مجتمع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان شهید آیت الله شمس آبادی (ره) یکی از علمای برجسته شهر اصفهان بودند که در دلدادگی به اهل بیت (علیهم السلام) بخصوص حضرت علی بن موسی الرضا (علیه السلام) و امام عصر (عجل الله تعالی فرجه الشریف) شهره بوده و لذا با نظر و درایت خود در سال ۱۳۴۰ هجری شمسی بنیانگذار مرکز و راهی شد که هیچ وقت چراغ آن خاموش نشد و هر روز قوی تر و بهتر راهش را ادامه می دهند. مرکز تحقیقات قائمیه اصفهان از سال ۱۳۸۵ هجری شمسی تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن امامی (قدس سره الشریف) و با فعالیت خالصانه و شبانه روزی تیمی مرکب از فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مختلف مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است. اهداف: دفاع از حریم شیعه و بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البيت عليهم السلام) تقویت انگیزه جوانان و عامه مردم نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی، جایگزین کردن مطالب سودمند به جای بلوتوث های بی محتوا در تلفن های همراه و رایانه ها ایجاد بستر جامع مطالعاتی بر اساس معارف قرآن کریم و اهل بیت عليهم السلام با انگیزه نشر معارف، سرویس دهی به محققین و طلاب، گسترش فرهنگ مطالعه و غنی کردن اوقات فراغت علاقمندان به نرم افزار های علوم اسلامی، در دسترس بودن منابع لازم جهت سهولت رفع ابهام و شبهات منتشره در جامعه عدالت اجتماعی: با استفاده از ابزار نو می توان بصورت تصاعدی در نشر و پخش آن همت گمارد و از طرفی عدالت اجتماعی در تزریق امکانات را در سطح کشور و باز از جهتی نشر فرهنگ اسلامی ایرانی را در

سطح جهان سرعت بخشید. از جمله فعالیت‌های گسترده مرکز: الف) چاپ و نشر ده ها عنوان کتاب، جزوه و ماهنامه همراه با برگزاری مسابقه کتابخوانی ب) تولید صدها نرم افزار تحقیقاتی و کتابخانه ای قابل اجرا در رایانه و گوشی تلفن همراه ج) تولید نمایشگاه های سه بعدی، پانوراما، انیمیشن، بازیهای رایانه ای و ... اماکن مذهبی، گردشگری و... د) ایجاد سایت اینترنتی قائمیه www.ghaemiyeh.com جهت دانلود رایگان نرم افزار های تلفن همراه و چندین سایت مذهبی دیگر ه) تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و ... جهت نمایش در شبکه های ماهواره ای و) راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی (خط ۲۳۵۰۵۲۴) ز) طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و... ح) همکاری افتخاری با دهها مرکز حقیقی و حقوقی از جمله بیوت آیات عظام، حوزه های علمیه، دانشگاهها، اماکن مذهبی مانند مسجد جمکران و ... ط) برگزاری همایش ها، و اجرای طرح مهد، ویژه کودکان و نوجوانان شرکت کننده در جلسه ی) برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم و دوره های تربیت مربی (حضور و مجازی) در طول سال دفتر مرکزی: اصفهان/خ مسجد سید/ حد فاصل خیابان پنج رمضان و چهارراه وفائی / مجتمع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان تاریخ تأسیس: ۱۳۸۵ شماره ثبت: ۲۳۷۳ شناسه ملی: ۱۰۸۶۰۱۵۲۰۲۶ وب سایت: www.ghaemiyeh.com ایمیل: Info@ghaemiyeh.com فروشگاه اینترنتی: www.eslamshop.com تلفن ۲۵-۲۳۵۷۰۲۳-۰۳۱۱) فکس ۲۳۵۷۰۲۲-۰۳۱۱) دفتر تهران ۸۸۳۱۸۷۲۲ (۰۲۱) بازرگانی و فروش ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹ امور کاربران ۲۳۳۳۰۴۵ (۰۳۱۱) نکته قابل توجه اینکه بودجه این مرکز؛ مردمی، غیر دولتی و غیر انتفاعی با همت عده ای خیر اندیش اداره و تامین گردیده و لی جوابگوی حجم رو به رشد و وسیع فعالیت مذهبی و علمی حاضر و طرح های توسعه ای فرهنگی نیست، از اینرو این مرکز به فضل و کرم صاحب اصلی این خانه (قائمیه) امید داشته و امیدواریم حضرت بقیه الله الاعظم عجل الله تعالی فرجه الشریف توفیق روزافزونی را شامل همگان بنماید تا در صورت امکان در این امر مهم ما را یاری نمایند انشاءالله. شماره حساب ۶۲۱۰۶۰۹۵۳، شماره کارت: ۶۲۷۳-۵۳۳۱-۱۹۷۳-۳۰۴۵ و شماره حساب شب: ۵۳-۰۶۰۹-۰۶۲۱-۰۰۰۰-۰۰۰۰-۰۱۸۰-۰۱۹۰ IR به نام مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان نزد بانک تجارت شعبه اصفهان - خیابان مسجد سید ارزش کار فکری و عقیدتی الاحتجاج - به سندش، از امام حسین علیه السلام :- هر کس عهده دار یتیمی از ما شود که محنت غیبت ما، او را از ما جدا کرده است و از علوم ما که به دستش رسیده، به او سهمی دهد تا ارشاد و هدایتش کند، خداوند به او می فرماید: «ای بنده بزرگوار شریک کننده برادرش! من در کرم کردن، از تو سزاوارترم. فرشتگان من! برای او در بهشت، به عدد هر حرفی که یاد داده است، هزار هزار، کاخ قرار دهید و از دیگر نعمت‌ها، آنچه را که لایق اوست، به آنها ضمیمه کنید». التفسیر المنسوب الی الإمام العسکری علیه السلام: امام حسین علیه السلام به مردی فرمود: «کدام یک را دوست تر می داری: مردی اراده کشتن بینوایی ضعیف را دارد و تو او را از دستش می رَهانی، یا مردی ناصبی اراده گمراه کردن مؤمنی بینوا و ضعیف از پیروان ما را دارد، امّا تو دریچه ای [از علم] را بر او می گشایی که آن بینوا، خود را بدان، نگاه می دارد و با حجّت های خدای متعال، خصم خویش را ساکت می سازد و او را می شکند؟». [سپس] فرمود: «حتماً رهاوندن این مؤمن بینوا از دست آن ناصبی. بی گمان، خدای متعال می فرماید: «و هر که او را زنده کند، گویی همه مردم را زنده کرده است»؛ یعنی هر که او را زنده کند و از کفر به ایمان، ارشاد کند، گویی همه مردم را زنده کرده است، پیش از آن که آنان را با شمشیرهای تیز بکشد». مسند زید: امام حسین علیه السلام فرمود: «هر کس انسانی را از گمراهی به معرفت حق، فرا بخواند و او اجابت کند، اجری مانند آزاد کردن بنده دارد».